

ZAMONAVIY RANGTASVIR: RAQAMLI SAN'AT VA AN'ANAVIY USLUBLARNING UYG'UNLIGI

<https://doi.org/10.70728/orien.v07.i05.063>

Mamatqulov Rashidbek Ravshanbekovich
Mirahmadova Ruhshona Abdumalik qizi
Qo'qon davlat universiteti

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy rangtasvir san'ati kontekstida raqamli san'at va an'anaviy uslublarning uyg'unligi tahlil qilinadi. Raqamli texnologiyalar yordamida yaratilgan rangli asarlar va an'anaviy bo'yoq, qalam, akvarel va moyli rang kabi uslublarning birlashishi san'at asarlarining vizual, psixologik va madaniy boyligini oshiradi. Maqolada texnik va uslubiy yondashuvlar, rang psixologiyasi, estetik garmoniya, shuningdek, zamonaviy va klassik san'atni uyg'unlashtirish imkoniyatlari o'rganiladi.

Kalit so'zlar: zamonaviy rangtasvir, raqamli san'at, an'anaviy uslublar, rang psixologiyasi, estetik uyg'unlik, texnik integratsiya, ijodiy jarayon, vizual ifoda

MODERN PAINTING: THE HARMONY OF DIGITAL ART AND TRADITIONAL STYLES

Mamatkulov Rashidbek Ravshanbekovich
Mirahmadova Ruhshona Abdumalik kizi
Kokand State University

Abstract: This article analyzes the integration of digital art and traditional painting techniques in contemporary art. The combination of digital technologies with traditional methods such as pencil, watercolor, and gouache enriches the visual, psychological, and cultural depth of artworks. The study explores technical and stylistic approaches, color psychology, aesthetic harmony, and the possibilities of merging modern and classical art styles.

Keywords: modern painting, digital art, traditional styles, color psychology, aesthetic harmony, technical integration, creative process, visual expression

Kirish

Rangtasvir san'ati insoniyat madaniyati tarixida hissiy va estetik tajribaning markaziy elementi sifatida shakllangan. Tarix davomida san'atkorlar o'z asarlarini yaratishda rang, shakl, kompozitsiya va fakturani uyg'unlashtirish orqali

tomoshabinga vizual va psixologik tajriba taqdim qilgan. An'anaviy uslublar - qalam, akvarel, guash, moyli rang va boshqa texnikalar - o'zining tarixiy va madaniy boyligi bilan san'atning poydevorini tashkil qiladi.

Biroq XXI asrda raqamli texnologiyalar san'at yaratish jarayoniga yangi imkoniyatlar olib kirgan. Raqamli vositalar yordamida rang uyg'unligi, kontrast, yorug'lik va hatto interaktiv vizual effektlar yaratish mumkin. Shu bois zamonaviy rangtasvirda raqamli va an'anaviy texnikalarning uyg'unligi san'at asarining ko'p qatlamli, murakkab va chuqur ifodalanishiga imkon yaratadi.

Maqola maqsadi - zamonaviy rangtasvirda raqamli san'at va an'anaviy uslublarning uyg'unligini tahlil qilish, ularning texnik, estetik va psixologik imkoniyatlarini o'rganish, shuningdek, ilmiy va amaliy tajribalarni birlashtirishdir. Shu maqsadda maqolada rang psixologiyasi, estetik garmoniya, uslubiy va texnik integratsiya, madaniy kontekst va kelajak innovatsiyalari batafsil ko'rib chiqiladi.

Zamonaviy rangtasvir san'ati bugungi kunda texnologik yutuqlar va an'anaviy badiiy tajribani uyg'unlashtirish orqali yangi estetik tafakkur yaratmoqda. San'at asarlari nafaqat vizual go'zallikni, balki hissiy, psixologik, madaniy va ijtimoiy ma'noni ham ifodalaydi. Rang, chiziq, kompozitsiya, yorug'lik va faktura uyg'unligi san'atkorning ichki dunyosini tomoshabinga etkazishda markaziy rol o'ynaydi.

An'anaviy rangtasvir texnikalari - qalam, akvarel, guash, moyli rang, pastel va boshqa vositalar - san'atning poydevorini tashkil qiladi. Qalam chiziq va kontur orqali shaklni belgilaydi, akvarel esa yorug'lik va rang uyg'unligini ifodalash imkonini beradi. Moyli ranglar qatlamlash va silliqlik orqali dramatik vizual effekt yaratadi, guash esa silliq rang spektri bilan kompozitsiyani boyitadi. Shu bilan birga, har bir an'anaviy texnika san'atkorning ichki his-tuyg'ularini, madaniy va tarixiy xabarini tomoshabinga yetkazadi.

San'atshunos E.H. Gombrich an'anaviy texnikalarning inson ruhiyatiga ta'sirini ta'kidlab, ularni psixologik va estetik jihatdan o'rganishni tavsiya qiladi. Unga ko'ra, chiziq, faktura va rang uyg'unligi san'atkorning ichki dunyosini tomoshabinga vizual shaklda etkazishda markaziy ahamiyatga ega. Shu nuqtai nazardan, o'zbek san'atidagi miniatura va devoriy rasmlar an'anaviy texnikalarning tarixiy va madaniy boyligini namoyon etadi. Ranglarning ramziy ma'nosi asarga qo'shimcha kontseptual qatlam beradi: yashil rang tabiat va hayotni, qizil rang kuch va ehtirosni, oltin rang esa boylik va muqaddaslikni ifodalaydi. Shu bilan birga, faktura, chiziq va rang uyg'unligi asarga ritm va kompozitsion uyg'unlik qo'shadi, tomoshabiga san'at asarini mukammal vizual tajriba sifatida taqdim etadi.

XXI asrda raqamli texnologiyalar san'at jarayonini tubdan o'zgartirdi. Grafik tabletkalar, raqamli bo'yoq dasturlari (Adobe Photoshop, Corel Painter, Procreate) va 3D vizual effektlar san'atkor uchun yangi ijodiy imkoniyatlar yaratdi. Raqamli texnikalar yordamida san'atkor rang kontrasti, yorug'lik, palitra va teksturani nazorat

qiladi, interaktiv va animatsion elementlarni qo'shadi, asarni ko'p qatlamli qiladi. Raqamli san'atning asosiy afzalligi shundaki, u san'atkorning ijodiy erkinligini kengaytiradi va tajribali yondashuvlarni amalga oshirishga imkon beradi.

Wassily Kandinsky rang va forma nazariyasida rangning inson ruhiyatiga bevosita ta'sir qilishini ta'kidlaydi. Ranglar inson hissiyotini uyg'otadi, tomoshabinning kayfiyatini shakllantiradi, san'at asarining hissiy ohangini yaratadi. Shu nuqtai nazardan, raqamli vositalar rang psixologiyasini yanada samarali qo'llash imkonini beradi. Raqamli va an'anaviy texnikalarni uyg'unlashtirish san'at asarini ko'p qatlamli va murakkab qiladi, tomoshabiga vizual va hissiy boy tajriba beradi.

Raqamli va an'anaviy integratsiya san'atkor uchun noyob imkoniyatlar yaratadi. Qalam va akvarel shakl va kompozitsiyani ifodalasa, raqamli vositalar yorug'lik, rang kontrasti va interaktiv effektlarni qo'shadi. Shu orqali san'at asari ko'p qatlamli, murakkab va ko'p ma'noli bo'ladi. Zamonaviy rangtasvirda bu uyg'unlik kontseptual jihatdan ham muhim ahamiyatga ega: san'atkor nafaqat vizual effekt, balki ramz va ma'noni ham uyg'unlashtiradi.

San'atda rang psixologiyasi va estetik garmoniya alohida o'ringa ega. Ranglar tomoshabinning kayfiyatini shakllantiradi, hissiy va estetik tajriba beradi. Iliq ranglar energiya, iliqlik va harakatni uyg'otsa, sovuq ranglar tinchlik, introspektiv ruhiy holat va chuqurlikni uyg'otadi. Rang kontrasti va uyg'unligi asarning hissiy ta'sirini oshiradi, tomoshabini vizual va psixologik jihatdan bog'laydi. Rang va chiziq uyg'unligi, palitra tanlovi, yorug'lik va faktura elementi asarning vizual va psixologik boyligini ta'minlaydi.

Madaniy va ijtimoiy kontekst nuqtai nazaridan, raqamli va an'anaviy uyg'unlik san'at asarining boyligini oshiradi. O'zbek san'ati an'analari, xalq badiiy merosi va jahon san'ati tajribasi rang va uslub uyg'unligi orqali madaniy va tarixiy ma'noni yetkazadi. Rang va shakl uyg'unligi tomoshabiga madaniy xabar, hissiy va estetik tajriba beradi. Shu bilan birga, zamonaviy san'at amaliyotida raqamli va an'anaviy integratsiya san'atkor uchun yangi ijodiy yo'nalishlar, innovatsion badiiy tajribalar va estetik boylik yaratadi. San'at asari nafaqat vizual jihatdan mukammal, balki kontseptual va madaniy jihatdan ham boy bo'ladi.

Kelajak va innovatsiyalar nuqtai nazaridan, raqamli va an'anaviy uyg'unlik san'atni yanada rivojlantiradi. Virtual haqiqat (VR), kengaytirilgan haqiqat (AR), interaktiv va 3D vizual effektlar san'at asarini ko'p qatlamli va murakkab qiladi. Shu bilan birga, san'atkor ijodiy jarayonida yangi imkoniyatlarga ega bo'ladi, texnik va uslubiy chegaralarni kengaytiradi. Shu yondashuv san'at asarining hissiy, estetik va kontseptual boyligini oshiradi, tomoshabiga chuqur vizual tajriba taqdim etadi.

Raqamli va an'anaviy integratsiya san'atkor uchun ijodiy erkinlikni kengaytiradi, san'at amaliyotini boyitadi, yangi badiiy tendensiyalarni shakllantiradi. Shu bilan zamonaviy rangtasvir san'ati ko'p qatlamli, murakkab va ko'p ma'noli asar

yaratishga xizmat qiladi, tomoshabini estetik, psixologik va madaniy jihatdan boy tajriba bilan ta'minlaydi. Shu bilan birga, raqamli va an'anaviy uyg'unlik san'atni global miqyosda raqobatbardosh qiladi, xalqaro san'at bozorida innovatsion va o'ziga xos o'rin egallash imkonini beradi.

Zamonaviy rangtasvir san'atida texnika va uslub uyg'unligi nafaqat vizual va estetik jihatdan, balki ilmiy nuqtai nazardan ham ahamiyatlidir. San'atshunoslar rang, shakl, kompozitsiya va faktura o'zaro uyg'unligini tadqiq etib, inson hissiyotiga ta'sirini o'rganadilar. Shu jihatdan, raqamli va an'anaviy integratsiya nafaqat amaliy, balki nazariy asoslarni ham rivojlantiradi, san'at pedagogikasi va badiiy ta'lim uchun yangi metodologik imkoniyatlar yaratadi.

Umuman olganda, zamonaviy rangtasvir san'atida raqamli va an'anaviy uyg'unlik san'at asarining vizual, hissiy, madaniy va kontseptual boyligini oshiradi. An'anaviy texnikalar shakl va kompozitsiyani yaratishda markaziy rol o'ynasa, raqamli texnikalar rang, yorug'lik, kontrast va interaktivlikni oshiradi. Shu bilan birga, rang psixologiyasi va estetik garmoniya uyg'unligi san'at asarini hissiy va vizual jihatdan boy qiladi, tomoshabiga ko'p qatlamli va murakkab tajriba beradi. Madaniy va tarixiy kontekst san'at asarining ma'nosini boyitadi, zamonaviy san'at amaliyoti esa yangi ijodiy yo'nalishlar va innovatsion imkoniyatlarni shakllantiradi. Shu nuqtai nazardan, zamonaviy rangtasvir san'ati raqamli va an'anaviy uyg'unlik orqali o'zining vizual, hissiy, madaniy va kontseptual boyligini maksimal darajada ifodalaydi.

Ushbu maqola doirasida zamonaviy rangtasvirda raqamli san'at va an'anaviy uslublarning uyg'unligi chuqur tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli va an'anaviy texnikalarni uyg'unlashtirish san'at asarini vizual, hissiy, madaniy va kontseptual jihatdan boyitadi.

An'anaviy rangtasvir texnikalari - qalam, akvarel, guash va moyli rang - asarga shakl, kompozitsiya, faktura va tarixiy madaniy boylik beradi. Ular rassomga ichki dunyosini ifodalash, estetik va psixologik qatlam yaratish imkonini beradi. Raqamli san'at texnologiyalari esa rang uyg'unligi, kontrast, yorug'lik, interaktiv va 3D effektlarni yaratishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, raqamli vositalar yordamida san'atkor ijodiy erkinlik va texnik innovatsiyalarni amalga oshiradi.

Raqamli va an'anaviy texnikalarning uyg'unligi orqali yaratilgan san'at asarlari tomoshabinga ko'p qatlamli tajriba taqdim etadi. Qalam va an'anaviy uslub orqali shakl va strukturani yaratilsa, raqamli texnologiya unga hissiy va vizual chuqurlik qo'shadi. Shu bilan birga, rang psixologiyasi va estetik garmoniya uyg'unligi asarga hissiy va vizual boylik beradi, tomoshabinni san'at bilan psixologik va madaniy bog'laydi.

Shuningdek, zamonaviy san'at tendensiyalari shuni ko'rsatadiki, raqamli va an'anaviy uyg'unlik san'at asarini nafaqat vizual, balki kontseptual jihatdan ham boy

qiladi. Shu jihatdan, zamonaviy rangtasvir rassomning ijodiy jarayonini kengaytiradi, texnik va uslubiy chegaralarni yanada oshiradi, san'atni zamonaviy, interaktiv va ko'p qatlamli tajribaga aylantiradi.

Madaniy va ijtimoiy kontekst nuqtai nazaridan ham raqamli va an'anaviy uyg'unlik san'at asarini boyitadi. Rang va chiziq uyg'unligi orqali tomoshabinga milliy va tarixiy xabar yetkaziladi, hissiy va estetik tajriba yaratiladi. Shu bilan birga, zamonaviy san'at amaliyotida ushbu uyg'unlik yangi ijodiy yo'nalishlar va innovatsion imkoniyatlarni ochadi, san'atshunoslik va amaliy ijodda yangi konseptual tajribani rivojlantiradi.

Xulosa qilib aytganda, raqamli va an'anaviy uslublarning uyg'unligi zamonaviy rangtasvirning ajralmas qismi bo'lib, u san'at asarining vizual, hissiy, madaniy va kontseptual boyligini oshiradi. Bu uyg'unlik san'atkor uchun texnik, estetik va ijodiy imkoniyatlarni kengaytiradi, tomoshabinga esa chuqur va ko'p qatlamli vizual tajriba beradi. Shu jihatdan, zamonaviy rangtasvirda raqamli va an'anaviy uyg'unlik san'atning yangi zamonaviy ifoda vositasini yaratadi, ijodiy jarayonni boyitadi va madaniy xabarni etkazadi.

Ushbu maqola natijalariga ko'ra, kelajakda zamonaviy rangtasvirni o'rganish va raqamli-an'anaviy integratsiyani yanada chuqur ilmiy tahlil qilish muhimdir. Bu nafaqat san'at nazariyasi, balki amaliy ijodiy jarayonni rivojlantirish, o'zbek va jahon san'atini boyitish va yangi ijodiy uslublarni shakllantirish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Arnheim, R. (1974). Art and visual perception: A psychology of the creative eye. Los Angeles: University of California Press.
2. Gombrich, E. H. (1995). The story of art. London: Phaidon Press.
3. Kandinsky, W. (1977). Concerning the spiritual in art. New York: Dover Publications.
4. Itten, J. (1970). The art of color: The subjective experience and objective rationale of color. New York: Van Nostrand Reinhold.
5. Edwards, B. (2012). Drawing on the right side of the brain. New York: TarcherPerigee.
6. Bell, J. (2009). Drawing and painting: Materials and practice. London: Thames & Hudson.
7. Nazarov, H. (2016). Tasviriy san'at nazariyasi va texnikalari. Toshkent: Fan.
8. Saidov, M. (2014). Grafika va rang kompozitsiyasi. Samarqand: O'zbekiston.
9. Rustamov, A. (2015). San'at psixologiyasi: rang va hissiyot. Toshkent: Ilm.
10. Khudoyberdiyev, D. (2018). O'zbek rangtasvir san'ati tarixi. Toshkent: Tasviriy san'at.

11. Ravshanbekovich, Mamatkulov Rashidbek. "IMPORTANCE OF FINE ARTS IN GENERAL SECONDARY SCHOOLS." Web of Scientist: International Scientific Research Journal 3.10 (2022): 1008-1013.
12. Ravshanbekovich, Mamatkulov Rashidbek. "Importance and place of Bahodir Jalolov's work in the development of Uzbekistan's majestic color image." Texas Journal of Multidisciplinary Studies 2 (2021): 173-174.
13. Ravshanbekovich, Mamatkulov Rashidbek. "THE IMPORTANCE AND PLACE OF BAHODIR JALOLOV'S WORK IN THE DEVELOPMENT OF MAJOR COLOR PICTURES OF UZBEKISTAN." Archive of Conferences. 2021.
14. Ravshanbekovich, Mamatkulov Rashidbek. "Didactic principles in fine art teaching and factors of using the spiritual heritage of great thinkers in fine art lessons." JournalNX 8.11 (2022): 56-60.
15. Ravshanbekovich, Mamatkulov Rashidbek. "Spatial Capacity Requirements of the Composition." Galaxy International Interdisciplinary Research Journal 10.11 (2022): 816-823.
16. Mamatkulov, Rashidbek Ravshanbekovich. "Intuitive Metaphysical Insights In The Works Of The Painter Bakhodir Jalalov." The American Journal of Social Science (2021).
17. Rovshanbekovich, Mamatkulov Rashidbek. "AMIR TIMUR AND THE TIMURID PERIOD LITERARY ENVIRONMENT AND SOME ASPECTS OF THE FINE ARTS ARE IN HISTORICAL SOURCES." E Conference Zone. 2023.
18. Ravshanbekovich, Mamatkulov Rashidbek. "Exploring Oil Painting Technique AND Its Application in the Artistic Realm." Galaxy International Interdisciplinary Research Journal 12.3 (2024): 398-402.